

FAGFORBUNDET

Strategiplan 2021

Innhold

Innledning	3
Heltid, likelønn og kampen mot økt ulikhet	4
Mål 2018-2021	5
Mål 2021	5
Strategier	5
Tiltak	6
Offentlige tjenester i egenregi.....	7
Mål 2018-2021	8
Mål 2021	8
Strategier	8
Tiltak	9
Organisasjonsbygging og tariffmakt	11
Mål 2018-2021	12
Mål 2021	12
Strategier	12
Tiltak	13
Fag-, yrkes- og kompetanseutvikling.....	15
Mål 2018-2021	15
Mål 2021	16
Strategier	16
Tiltak	16
Klima og miljø.....	18
Mål 2018-2021	19
Mål 2021	19
Strategier	19
Tiltak	19
Valgkamp og alliansebygging	21
Mål 2018-2021	21
Mål 2021	21
Strategier	22
Tiltak	22

Strategiplanen for 2021 ble vedtatt i landsstyret 9.–10. september 2020.

Innledning

Strategiplanen er landsstyrets prioritering for årets arbeid. I 2021 vil LO-kongressen, stortingsvalget, vårt eget landsmøte og landskonferansene legge rammene for mye av arbeidet vårt. Dette er den siste strategiplanen i denne landsmøteperioden.

Fagforbundets kjerneverdier omtanke, samhold og solidaritet ble under koronautbruddet i 2020 ofte trukket fram som viktige for å lykkes med å slå ned viruset. Den norske modellen er avgjørende for å dempe skadevirkningene av den økonomiske krisa forårsaket av koronaepidemien. Situasjonen gir nye utfordringer – men også nye muligheter. Rettferdig fordeling, sterk styring av fellesskapets midler og internasjonal solidaritet må høyt opp på den politiske dagorden.

Et hovedmål for Fagforbundet er økt tariffmakt. Det gir oss styrke til å ivareta medlemmenes interesser overfor arbeidsgivere og i samfunnet. Verdien av en sterk fagbevegelse har blitt tydelig som følge av koronakrisa. En langsiktig konsekvens av dette må bli at flere slutter opp om et organisert arbeidsliv med sterke fagforeninger.

Viktige satsningsområder i landsmøteperioden har vært kampen for det organiserte arbeidslivet, for rekommunalisering og mot privatisering av offentlige tjenester. Dette arbeidet fortsetter i 2021. Fagforbundet skal bidra til økt bevissthet om betydningen av offentlig sektor, og ha fokus på tiltak som setter fart på overgangen til et lavutslippssamfunn.

Arbeidet i 2021 tar utgangspunkt i strategiske prioriteringer for 2020. Valgkamp og alliansebygging må få høy prioritet for å bidra til en annen politisk kurs i neste landsmøteperiode.

Dette gir følgende prioriterte områder for arbeidet:

- Heltid, likelønn og kampen mot økt ulikhet
- Offentlige tjenester i egenregi
- Organisasjonsbygging og tariffmakt
- Fag-, yrkes- og kompetanseutvikling
- Klima og miljø
- Valgkamp og alliansebygging

Heltid, likelønn og kampen mot økt ulikhet

Mange av Fagforbundets medlemmer jobber deltid. Flest deltidsstillinger finner vi i kommunesektoren. Dette gjelder særlig innenfor helse og omsorg, renhold og for ansatte i skole og skolefritidsordninger, og det gjelder først og fremst kvinner. I helse- og omsorgssektoren har kun en av tre som jobber turnus hel stilling.

Fagforbundet mener at politisk vilje og mer kunnskap om de positive effektene må til. Det er hele stillinger som gir kvalitet og kompetanse i sektoren, samt sikrer medlemmenes pensjon. Kommunene må derfor lyse ut hele stillinger. Fagforbundet har kartlagt utlysingspraksisen for stillinger som helsefagarbeider. Bare 16 prosent av disse lyses ut som heltidsstillinger. Det er viktig at nyutdanna får mulighet til å starte sin jobbkarriere i en heltidsstilling. Kommuner som har lyktes med å redusere deltidsbruken, har prioritert å skape en heltidskultur fordi de ser at det fungerer. En kartlegging av deltidsbruken og de ansattes behov er nødvendig, og må gjennomføres i alle Fagforbundets yrkesgrupper. De ansattes lovfestede rett til økte stillinger må ivaretas før det lyses ut nye stillinger.

Vi har mange gode argumenter for heltid. For eksempel behov for arbeidskraft, likestilling og kvalitet på tjenestene. I tillegg øker deltidsstillinger faren for smittespredning. Dette har blitt tydelig under koronaepidemien. Ansatte i små stillinger som jobber mange steder, er potensielle smittebærere. Det er tryggere med ansatte som jobber heltid på én arbeidsplass. Arbeidet med å sikre tilstrekkelig bemanning, kompetanseutvikling og heltid må prioriteres i 2021.

Tiltakene for å stoppe spredningen av koronaviruset i 2020, har hatt store konsekvenser for norsk økonomi og arbeidsliv. Dette kommer til å påvirke lønnsoppgjørene i årene som kommer. Det må bli viktigere enn på lenge å være oppmerksomme på fordelingsprofilen i oppgjørene. Fagforbundets arbeid med å sikre de lavtlønte, løfte kvinneyrkene og fremme likelønn vil bli avgjørende for at ikke krisa skal føre til økt ulikhet.

Arbeidet med pensjonsreformen fortsetter. Fagforbundet skal arbeide for at livsvarige og kjønnsnøytrale tjenstepensjonsordninger blir hovedregelen i privat sektor. En revisjon av pensjon for ansatte med særaldersgrenser må sikre pensjonistene en god livsvarig tjenstepensjon. I arbeidet med særaldersgrenser skal de som ikke makter å stå i stilling prioriteres.

Mål 2018-2021

Forsvare forhandlingsretten og sikre medlemmene lønnsutvikling gjennom kollektive tariffavtaler. Lønn skal avtales i sentrale forhandlinger, samtidig som de tillitsvalgte dyktiggjøres i å håndtere lokal fastsettelse av lønns- og arbeidsvilkår.

Forbedre og trygge medlemmenes pensjonsrettigheter. Mårette innsatsen i privat sektor og tariffeste kjønnsnøytrale og livsvarige pensjonsordninger.

Styrke organisasjonens kunnskap om pensjon for å være pådriver for gode pensjonsordninger.

Opparbeidede rettigheter i arbeidsmiljøloven forsvares og styrkes.

Styrke retten til heltid.

Bidra til at LO i 2021 vedtar en plan for arbeidstidsreduksjon.

Mål 2021

Alle kommuner har startet arbeidet med å etablere en heltidskultur.

Færre jobber deltid, og flere av Fagforbundets medlemmer har hele stillinger.

Lønnsgapet mellom kvinner og menn blir mindre.

Kvinneres kompetanse verdsettes høyere og gir økt lønnsmessig uttelling.

Strategier

Bruke trepartssamarbeidet for å få til flere hele stillinger.

Utforme kravene i mellomoppgjøret 2021 på en måte som reduserer ulikhet og fremmer likelønn.

Videreføre og forsterke arbeidet med å fjerne kjønnsbaserte lønnsforskjeller.

Tiltak

Fagforening

- Kreve at stillinger som hovedregel lyses ut som hele, faste stillinger.
- Gjennomføre drøftingsmøter minst en gang i året om bruk av deltid og utarbeidelse av retningslinjer.
- Fremme krav etter arbeidsmiljølovens kapittel 14 for alle som har rettmessige krav i henhold til lovverket.
- Forberede tillitsvalgte på å gjennomføre lokale forhandlinger, med sikte på å oppnå likelønn og utjevne lønnsforskjeller.

Forbundsregion

- Sikre at alle fagforeningene får opplæring og bistand i arbeidet med å etablere heltidskultur og hele stillinger.
- Gi tillitsvalgte opplæring i ansettelsesprosedyrene, med særlig oppmerksomhet på heltid.
- Lære opp tillitsvalgte i å forhandle lokalt, med et tilpasset opplegg, både i offentlig og privat sektor, og med særlig oppmerksomhet på likelønn og utjevning av lønnsforskjeller.
- Sikre forståelse av sammenheng mellom hele stillinger og pensjon.

Nasjonalt

- Bistå forbundsregionene og fagforeningene i deres arbeid med å etablere en heltidskultur, og konkretisere og synliggjøre Fagforbundets heltidspolitikk.
- Følge opp krav som ikke innfris etter arbeidsmiljølovens kapittel 14 om retten til utvidelse av stilling.
- Sørge for at det gjennomføres forhandlinger i tråd med Fagforbundets tariffpolitikk i tariffområder der hovedregelen er lokale forhandlinger.
- Jobbe for et forskningsprosjekt om utlysningspraksis i kommunene.
- Arbeide for å få på plass en reell forhandlingsrett for alders- og uførepensjonister.

Offentlige tjenester i egenregi

Arbeidet mot privatisering og konkurranseutsetting gir resultater. Mange kommuner har tatt tjenester som renhold og renovasjon tilbake i egenregi. Samtidig ser vi økt omfang av oppsplitting og konkurranseutsetting i helseforetak. Det er også økt press på å skille ut kommunale tjenester på nye områder, som IKT, økonomi og administrasjon. Egenregi og tjenester med god kvalitet er vårt alternativ til privatisering og konkurranseutsetting. Krisa koronaepidemien har skapt synliggjør betydningen av en sterk offentlig sektor, med et godt beredskapsapparat og med offentlige tjenester i egenregi.

Bemanningsbransjen er en utfordring for det organiserte arbeidslivet. Kommunale virksomheter må organiseres slik at egne vikarløsninger erstatter bruk av bemanningsbyråer. Arbeidet med å få på plass en nasjonal tiltaksmodell og lokale tiltaksplaner med krav til arbeidsvilkår i offentlige innkjøp må fortsette. Det er også behov for økt kontroll og oppfølging av kommunenes innkjøpskontrakter. Innsats på dette området vil bidra til å begrense arbeidsmarkeds kriminalitet og det økende omfanget av useriøse aktører.

Privatisering av offentlige tjenester fører til at politikernes mulighet til å omdisponere ansatte og økonomi forsvinner, og at styringsevnen svekkes. Dette fører også til lavere skatteinntekter fordi kommersielle selskaper ofte flytter inntekt ut av Norge. Arbeidet med å stoppe muligheten til å ta ut profitt av skattefinansierte tjenester må derfor fortsette.

Fagforbundet mener at alle skatte- og avgiftsfinansierte tjenester skal drives i egenregi. Dette sikrer bedre lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår for medlemmene. I tillegg gir egenregi større muligheter for langsiktig planlegging av organisering, drift og kompetanseutvikling. Egenregi sparer også kostnader knyttet til anbudsprosesser. I arbeidet med å utvikle offentlig sektor i en klimavennlig retning sikrer egenregi at offentlig sektor kan ta de grepene som er nødvendige for å nå målene om et lavutslippssamfunn.

Mål 2018-2021

Bekjempe konkurranseutsetting, privatisering og sosial dumping gjennom påvirkningsarbeid, kartlegging, kunnskapsoppbygging og tillitsvalgt-skolering.

Rekommunalisere en større andel offentlige tjenester.

Mål 2021

Offentlig finansierte tjenester blir ikke konkurranseutsatt, og en større andel av tjenestene i kommuner, fylkeskommuner og helseforetak drives i egenregi.

Tillitsbasert styring og ledelse er reetablert i offentlig sektor.

En nasjonal tiltaksmodell mot sosial dumping og arbeidsmarkeds-kriminalitet i kommuner, fylkeskommuner og helseforetak vedtas.

Strategier

Synliggjøre fordelene og mulighetene ved offentlig eierskap og drift i egenregi.

Synliggjøre kostnader og ulemper ved konkurranseutsetting og privatisering, og vise sammenhengene mellom konkurranseutsetting, sosial dumping og større forskjeller i samfunnet.

Følge opp og forplikte politiske partier lokalt, regionalt og nasjonalt til drift av offentlige tjenester i egenregi.

Bidra til vedtak om tillitsbasert styring og ledelse og trepartssamarbeid i stat, kommuner og fylkeskommuner.

Bruke det faglig-politiske samarbeidet til å vedta en nasjonal tiltaksmodell mot sosial dumping og arbeidsmarkeds-kriminalitet.

Tiltak

Fagforening

- Kreve at egenregi utredes, blant annet i forbindelse med nye anbudsrunder, og sikre ansattes lønns- og arbeidsvilkår ved konkurranseutsetting.
- Lage oversikt over hvilke tjenester som er konkurranseutsatt, og hvilke tjenester som kjøpes inn og bruken av vikarbyråer.
- Formidle yrkesfaglig argumentasjon for egenregi, og sikre samarbeid mellom valgte etter hovedavtalen og valgte etter vedtektene.
- Motvirke konkurranseutsetting og privatisering gjennom aktivt faglig-politisk samarbeid.
- Bruke trepartssamarbeidet for å bygge tillitsbasert styring og ledelse.
- Følge opp lokal tiltaksplan mot sosial dumping og arbeidsmarkeds-kriminalitet, gjerne i samarbeid med andre LO-forbund.

Forbundsregion

- Bistå fagforeningene med oppdatert kunnskap om drift i egenregi, og sørge for at de kan formidle dette til medlemmer, innbyggere og politikere.
- Bistå fagforeningene i arbeidet med å kartlegge konkurranseutsatte tjenester i kommuner, fylkeskommuner og sykehus i samarbeid med nasjonalt nivå.
- Følge opp politiske vedtak om drift av offentlig finansierte tjenester i egenregi.
- Støtte fagforeningene med faglig-politisk oppfølging i forkant av vedtak om konkurranseutsetting og privatisering.
- Sørge for at fagforeningene bruker trepartssamarbeid og gir opplæring.
- Følge opp fagforeningenes arbeid med lokale tiltaksplaner mot sosial dumping og arbeidsmarkeds-kriminalitet, og bistå i arbeidet med kontroll og oppfølging av disse.

Nasjonalt

- Dokumentere og formidle:
 - Fordeler ved drift i egenregi og kostnader/ulemper ved konkurranseutsetting og privatisering.
 - Yrkesfaglig argumentasjon for drift i egenregi.
 - Gode eksempler på rekommunalisering.
 - Utviklingen av offentlig økonomi.
 - Betydningen offentlige tjenester har for samfunnets beredskap og evne til å håndtere krisesituasjoner.

- Utvikle digitale kaffekurs om fordeler og muligheter ved offentlig eierskap og egenregi.
- Gjøre kunnskap om kommunens kjøp av tjenester (leverandørdatabasen) tilgjengelig for tillitsvalgte regionalt og lokalt.
- Utvikle og iverksette prosjekter som tar tilbake tjenester i egenregi.
- Bruke det faglig-politiske samarbeidet til å fremme vår politikk mot privatisering, og kreve at partiene forplikter seg til å jobbe for drift av offentlige tjenester i egenregi.
- Dokumentere, videreutvikle og spre trepartssamarbeidet for å bygge tillit, og dermed redusere mål- og resultatstyringen.
- Følge opp og kartlegge arbeidet med nasjonal tiltaksmodell og lokale tiltaksplaner mot sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet.

Organisasjonsbygging og tariffmakt

Medlemsveksten i Fagforbundet fortsetter. De tillitsvalgte gjør en god jobb. Likevel synker organisasjonsgraden på viktige tariffområder. Innsatsen med å organisere og beholde medlemmer må derfor prioriteres. Viktige faktorer for å lykkes er sterke fagforeninger og klubber, dyktige og synlige tillitsvalgte, tett kontakt med medlemmene og et levende medlemsdemokrati. Dette vil på sikt bidra til større tillit og fornøyde medlemmer.

Fagforbundet må styrke posisjonen som største arbeidstakerorganisasjon i kommunesektoren. Organisasjonsgraden er synkende i KS-området, og uten medlemsvekst vil forhandlingsstyrke og gjennomslagskraft svekkes. Med våre dyktige tillitsvalgte er potensialet for å organisere ansatte i kommunesektoren stort.

Utviklingen i spesialisthelsetjenesten krever også et målrettet arbeid for å ta tilbake tariffmakt. Synkende organisasjonsgrad i Spekter Helse fører til at vår forhandlingsposisjon og representasjon i styrende organer er under press. Det er avgjørende at vi reetablerer vår posisjon gjennom medlemsvekst i spesialisthelsetjenesten.

Fagforbundet må styrke sin tariffmakt på NHO-området. Lønnsdanning baseres på lokale forhandlinger, og det er ikke tradisjoner for å gi store sentrale tillegg. Fagforbundet er derfor avhengig av et godt tillitsvalgtapparat som målretter opplæring på sine overenskomster.

Like viktig som å verve nye medlemmer, er å beholde dem vi har. Utmeldinger må rutinemessig følges opp. Erfaring viser at mange velger å fortsette som medlemmer når fagforeningen tar kontakt.

Stadig flere arbeidstakere har utdanning fra universitet eller høyskole. Skal vi nå målet om å forene ulike yrkesgrupper uavhengig av utdanningsnivå, må vi sørge for at Fagforbundet er det naturlige valget for alle.

Fagforbundet må også bli bedre til å organisere arbeidstakere som har løsere tilknytning til arbeidslivet, særlig midlertidig/deltidsansatte, unge, vikarer, minoritetsspråklige og selvstendig næringsdrivende.

Mål 2018-2021

Fagforbundet skal øke organisasjonsgraden i alle tariffområder der Fagforbundet naturlig er største tariffpart.

Fagforbundets organisasjonsgrad i KS-området kommer over 50 prosent.

Trygge tillitsvalgte i alle ledd som verver medlemmer, bygger en solid organisasjon og deltar i samfunnsdebatten.

Økt kompetanse om kommunikasjon blant tillitsvalgte.

Mål 2021

Økt organisasjonsgrad i KS-området.

Økt organisasjonsgrad i Spekter helse.

Minst fem prosent nettoøkning av elev- og lærlingmedlemmer.

Minst fem prosent nettoøkning av studentmedlemmer.

Klubbstyrene ved alle virksomheter.

Trygge tillitsvalgte med kompetanse til å ivareta oppgavene sine.

Tillitsvalgte benytter forbundets ulike kommunikasjonsplattformer i arbeidet.

Strategier

Verve arbeidstakere med utdanning fra universitet eller høyskole gjennom LO for alle.

Bygge opp tillitsvalgtdekningen slik at medlemmer på alle arbeidsplasser er ivaretatt.

Gjennomføre relevant og tilpasset opplæring og utvikling av alle tillitsvalgte.

Utvikle og styrke kvaliteten på digitale støtteverktøy for tillitsvalgte.

Tillitsvalgte skolerer i kommunikasjonsarbeid.

Tiltak

Fagforening

- Oppsøke alle arbeidsplasser innenfor strategiplanens satsningsområder der det er få/ingen medlemmer.
- Kartlegge vervepotensial og lage en plan for å bevare og styrke forbundets posisjon på arbeidsplasser i tråd med strategiplanens satsningsområder.
- Rekruttere arbeidstakere med utdanning fra universitet eller høyskole, blant annet gjennom deltakelse i LO for alle.
- Gjennomføre regelmessig aktivitet på videregående skoler, fagskoler, høyskoler og universiteter i samarbeid med forbundsregionen. Etablere og aktivisere klubbstyrene hos flere arbeidsgivere, og sørge for at alle medlemmer har en synlig tillitsvalgt etter gjeldende hovedavtale.
- Gjennomføre opplærings- og utviklingstiltak som er tilpasset den enkelte tillitsvalgtes behov.
- Knytte mangfoldsperspektivet til rekrutteringsarbeid og opplæring ved å iverksette tiltak i handlingsplanen for mangfold og inkludering.
- Ta i bruk digitale verktøy etter hvert som disse er tilgjengelige for fagforeningen.
- Fagforeningsstyrene må etablere møtepunkter for å styrke samhandling mellom yrkesseksjonene og tillitsvalgte valgt etter avtaleverket.

Forbundsregion

- Følge opp medlemsbevegelsene i forbundsregionen, og videreformidle funn til fagforeningene og nasjonalt.
- Støtte fagforeningene i å nå de vedtatte vervemålene.
- Veilede fagforeninger i å utarbeide og gjennomføre plan for å rekruttere flere arbeidstakere med utdanning fra universitet eller høyskole, blant annet gjennom LO for alle.
- Sikre fast tilstedeværelse på høyskoler og universiteter gjennom etablering av studentforum eller studentkontakt, og gjennom deltakelse i LO-studentene.

- Bistå fagforeningene med å etablere og aktivisere klubbstyrer hos alle arbeidsgivere.
- Sørge for at fagforeningene lykkes med å gjennomføre tilpasset opplæring for tillitsvalgte.
- Sørge for at det yrkesfaglige og yrkespolitiske arbeidet når ut til tillitsvalgte etter avtaleverket og medlemmer på arbeidsplasser
- Sørge for at mangfoldkompetansen til utpekte ressurspersoner blir tatt i bruk i vervearbeidet.
- Sørge for at fagforeningene får tilstrekkelig opplæring og tar i bruk digitale verktøy etter hvert som disse er tilgjengelige for fagforeningene.

Nasjonalt

- Prioritere arbeidet rettet mot kommunesektoren og sykehusene for å øke organisasjonsgraden.
- Gjennomgå og oppdatere forbundets vervestrategi i tråd med målene i strategiplanen.
- Jobbe for økt rekruttering av arbeidstakere med utdanning fra universitet eller høyskole gjennom blant annet LO for alle og LO-studentene.
- Bistå forbundsregionene i etableringen av studentforum, studentkontakter eller andre tiltak.
- Synliggjøre det yrkesfaglige og yrkespolitiske arbeidet for yrkesgruppene.
- Bistå forbundsregionene med å styrke relasjonen til minoritetsspråklige uorganiserte arbeidstakere.
- Utvikle strategier for å få på plass digitale støtteverktøy for tillitsvalgte på alle nivåer knyttet til:
 - Opplæringsvirksomhet.
 - Medlemsutvikling.
 - Effektiv kommunikasjon mellom tillitsvalgte og medlemmer, forsvarlig dokumentforvaltning og digital plattform for gjennomføring av møter.

Fag-, yrkes- og kompetanseutvikling

Undersøkelser viser at Norge i framtida vil trenge flere fagarbeidere. For å sikre rekruttering er det nødvendig at yrkesfagene får en status som gjør dem attraktive både for ungdom og voksne. Det må arbeides målrettet for å sikre kvalitet i utdanningene, hele stillinger og høyere lønn. På denne måten styrker man yrkesidentitet, stolthet og kvalitet.

Flere av yrkesgruppenes betydning har blitt synlig gjennom koronakrisa. Tida vi er inne i gir oss et fortrinn når det gjelder å øke bevisstheten om jobben de ansatte i samfunnskritiske funksjoner utfører. Yrkesidentitet og yrkesstolthet er avgjørende for å levere tjenester av god kvalitet. En viktig jobb blir å løfte yrkesgruppenes status i samfunnet også etter koronakrisa.

For å løse samfunnets samlede behov, trengs det arbeidstakere med solid realkompetanse og/eller utdanning fra alle utdanningsnivåer. Fagforbundet arbeider for en organisering av tjenestene som fremmer god ressursstyring, flerfaglig samarbeid og tillit til de ansattes kompetanse. Arbeidstakerne må få mulighet til å oppdatere og bygge videre på sin kompetanse gjennom hele yrkeslivet.

Fagforbundet jobber kontinuerlig for at de ansatte skal ha gode rammebetingelser for yrkesutøvelsen. Arbeidsplassene er viktige læringsarenaer, og digitale løsninger benyttes i stadig større grad. Digitalisering vil sannsynligvis påvirke de fleste medlemmers yrkesutøvelse framover, og den digitale hverdagen vil kreve opplæring. Kompetanseutvikling er nøkkelen til å lykkes. For å sikre medlemmenes interesser i den digitale utviklingen, er det viktig at Fagforbundets tillitsvalgte medvirker til planer og gjennomføring av disse på den enkelte arbeidsplass.

Mål 2018-2021

Fagforbundets arbeid bidrar til at alle medlemmer får mulighet til fag- og yrkesutvikling på arbeidsplassen.

Rammebetingelsene for medlemmenes yrkesutøvelse styrkes.

Det opprettes flere læreplaner i tråd med arbeidslivets og samfunnets behov.

Yrkesfaglig og yrkespolitisk ivaretagelse av alle medlemmer, uavhengig av utdanningsnivå.

Mål 2021

Økt anerkjennelse og synliggjøring av yrkesgruppene.

Fagforbundet bidrar til kompetanseutvikling på arbeidsplassen.

Bedre rammebetingelser for medlemmenes yrkesutøvelse.

Fagforbundets politikk for høyere utdanning er kjent i hele organisasjonen.

Strategier

Synliggjøre verdien av det arbeidet de ulike yrkesgrupper utfører.

Følge opp kompetanseplanene, sikre at disse iverksettes og kreve uttelling i lønn.

Utvikle og tilrettelegge for ulike yrkesfaglige tilbud.

Videreutvikle Fagforbundets utdanningspolitikk.

Tiltak

Fagforening

- Bistå tillitsvalgte etter hovedavtalene ved gjennomføring av drøftingsmøter med arbeidsgiver i alle tariffområder for å utarbeide og iverksette kompetanseplaner.
- Sørg for at tillitsvalgte etter hovedavtalene etterspør yrkesfaglige argumenter fra yrkesseksjonen i arbeidet overfor arbeidsgiver.
- Bidra med faglige argumenter i forbindelse med omstilling- og utskillingsprosesser.
- Jobbe for at flere tar fagbrev.
- Sikre at medlemmene får faglige tilbud.

Forbundsregion

- Sørge for at fagforeningene bistår de tillitsvalgte etter hovedavtalene i drøftingsmøter om kompetanseutvikling og kompetanseplaner.
- Bistå fagforeningene i yrkesfaglige argumentasjon.
- Sikre kvalitet i fag- og yrkesopplæring gjennom samarbeid med fylkeskommunen, yrkesopplæringsnemnda, prøvenemndene, samt styrke fagskoletilbudet.
- Bistå fagforeningene i å gi medlemmene faglige tilbud.

Nasjonalt

- Samarbeide med relevante aktører innenfor alle utdanningsnivåer.
- Utarbeide støttemateriell de tillitsvalgte kan bruke i sitt arbeid med å styrke rammebetingelsene for arbeidstakernes yrkesutøvelse.
- Sørge for kunnskap om IT, personvern og IT-sikkerhet for alle yrkesgrupper.
- Utarbeide yrkesfaglige tilbud.
- Utvikle og tydeliggjøre Fagforbundets politikk for universitets- og høyskole utdanning.

Klima og miljø

Koronakrisa påvirker arbeidet vårt også på klima- og miljøområdet. Som organisasjon har vi erfaringer med hvordan vi kan ivareta våre arbeidsoppgaver på tross av store restriksjoner på reise og fysiske møter. Digitale møter har vist seg å fungere godt for mange formål. Denne erfaringen kan vi ta med oss videre når vi skal kutte i karbonfotavtrykket til organisasjonen.

Samtidig vil de negative økonomiske konsekvensene av koronakrisa kunne føre til en tøffere argumentasjon for å konkurranseutsette offentlige tjenester. Offentlige tjenester i egenregi er avgjørende for å lykkes med det lokale klima- og miljøarbeidet. Det er viktig å bevisstgjøre egne medlemmer, politikere og befolkningen om hvordan investeringer, innkjøp, yrkesutøvelsen og organiseringen av tjenestene påvirker klima og miljø. Håndteringen av nåværende og framtidige konsekvenser av klimaendringene krever en langsiktig og helhetlig tilnærming. Disse hensynene kan kun ivaretas i egenregi.

Fagforbundet har alle muligheter til å påvirke lokalt klima- og miljøarbeid, og bidra lokalt til det globale arbeidet mot klimaendringer. Som arbeidstakere kan vi være med å påvirke gjennom yrkesutøvelsen. Om vi arbeider med renovasjon og gjenvinning, innkjøp, arealplanlegging, transport, vann og avløp, eller barnehager og sykehjem, så kan vi være en del av dette arbeidet lokalt. Flere virksomheter integrerer miljø- og klimaspørsmål i HMS-arbeidet, og kan vise til hvordan systematisk miljøinnsats gir resultater. Gjennom partssammensatte utvalg, og med de tillitsvalgte og verneombud som pådrivere, kan de ansatte gjøre en stor og viktig forskjell.

En vellykket klimapolitikk er mer enn bare utslippskutt. En vellykket klimapolitikk sikrer ren luft, trygghet fra naturkatastrofer, et sosialt sikkerhetsnett som muliggjør omstilling, næringspolitikk som skaper trygge jobber, utjamning av inntekt, mer fritid og mindre arbeid.

Når klimapolitikken nå skal ut av seminarer og utredninger og inn i folks hverdag, er første bud rettferdighet. Uten at folk opplever at alle bidrar etter evne, kommer vi ikke i mål. Det er derfor fagbevegelsen krever rettferdig

omstilling, og det er derfor fagbevegelsen må være en viktig premiss-leverandør i klimapolitikken.

Mål 2018-2021

Fagforbundet har utviklet og tatt i bruk en tiltaksplan for hvordan vi arbeider med klima og miljø fra nasjonalt nivå og ned til den enkelte arbeidsplass.

Tillitsvalgte er skolert i klima- og miljøråken.

Mål 2021

Klima- og miljøpolitikken til Fagforbundet er kjent blant tillitsvalgte og medlemmer.

Fagforbundet har kartlagt eget karbonavtrykk, og retningslinjer for kutt i utslipp er gjort kjent i organisasjonen.

Strategier

Systematisere og konkretisere Fagforbundets klima- og miljøpolitikk.

Synliggjøre hvordan Fagforbundets medlemmer påvirker det lokale klima- og miljøarbeidet.

Bidra til at alle yrkesutøvere utvikler en miljødimensjon som en integrert del av sitt fag.

Tiltak

Fagforening

- Bruke veilederen for lokalt klima- og miljøarbeid i det faglig-politiske arbeidet.
- Påvirke arbeidet med kommunale klima- og energiplaner, og være pådriver til å integrere det ytre miljø i HMS-arbeidet.
- Sette lokalt klima- og miljøarbeid på dagsorden i møter med medlemmene.
- Bidra til å framheve medlemmenes fagkompetanse i lokalt klima- og miljøarbeid.
- Være bevisst på eget klima-avtrykk ved blant annet innkjøp av profileringsartikler og reiser.

Forbundsregion

- Bruke det faglig-politiske samarbeidet til å kreve en offensiv klima- og miljøpolitikk, særlig når det gjelder transport og infrastruktur.
- Sette regionalt klima- og miljøarbeid på dagsorden på representantskapsmøter og samlinger.
- Bidra til å framheve medlemmenes fagkompetanse i regionalt klima- og miljøarbeid.
- Være bevisst på eget klima-avtrykk ved blant annet innkjøp av profileringsartikler og reiser.

Nasjonalt

- Utarbeide nettbasert seminar med utgangspunkt i veileder til det lokale og regionale klima- og miljøarbeidet.
- Sette klima- og miljøarbeid på dagsorden i samlinger med hovedverneombud.
- Følge opp «Klimakur 2030» i samarbeid med andre organisasjoner i «Broen til framtiden» og «Klimavalgalliansen».
- Kartlegge organisasjonens karbonavtrykk fra både reiseaktivitet, innkjøpspolitikk og drift, og utarbeide retningslinjer som vil bidra til kutt i egne utslipp. Herunder legge til rette for klimavennlige innkjøp i nettbutikken, og klimavennlige reiser.
- Sette fokus på lokalt tillitsvalgtarbeid med klima og miljø i interne og eksterne kommunikasjonskanaler.
- Integrere miljø- og klimaspørsmål i yrkesfaglige tiltak.

Valgkamp og alliansebygging

Alliansebygging og faglig-politisk arbeid vil prege mye av aktiviteten i 2021. Stortingsvalget blir viktig for å få et nytt politisk flertall som medlemmene er tjent med. Fagforbundet går foran i kampen for et anstendig arbeidsliv, for å mobilisere de uorganiserte til å samle seg om fellesskapet i fagforeningene, og for en fortsatt sterk offentlig sektor. Påvirkningsarbeid og politikk-utforming er viktige elementer i valgkamparbeidet.

I kjølvannet av koronakrisa må vi i den lange valgkampen ta initiativ til en debatt om hvordan samfunnet skal organiseres og utvikles. Norsk økonomi har fått en knekk. Den økonomiske politikken preges av at staten bruker ressurser på tiltak for å holde aktiviteten i økonomien oppe. Med stor arbeidsledighet og beredskapstiltak trenger vi en debatt om verdier som fellesskap og solidaritet. Partiene vi samarbeider med har gode muligheter til å komme i posisjon med en ny retning som styrker fellesskapet og offentlig sektor. En politikk som reduserer forskjellene i samfunnet, bygger samfunnet nedenifra og videreutvikler den norske modellen vil bidra til å redusere de negative virkningene av krisa.

Det er avgjørende at vi lykkes med å mobilisere medlemmene til å stemme på partier som støtter Fagforbundets mål og arbeid. For å oppnå støtte for vår politikk er det viktig å skape engasjement for de viktige kjernesakene, samt synliggjøre hvilke politiske partier som deler våre mål og visjoner. Fagforbundets tillitsvalgte må derfor aktivt formidle til medlemmene de politiske partienes holdninger til sentrale spørsmål og viktige saker for forbundet.

Mål 2018-2021

Fagforbundets medlemmer har brukt stemmeretten og har stemt på partier som støtter forbundets mål og arbeid.

Mål 2021

Engasjerte tillitsvalgte som fremmer Fagforbundets politikk.

Fagforbundets medlemmer har brukt stemmeretten i stortingsvalget, og har stemt på partier som støtter forbundets mål og arbeid.

Stortinget og regjeringen får en politisk sammensetning som støtter Fagforbundets mål og arbeid.

Bidra til at valgkampen preges av debatter og saker som har betydning for medlemmene våre.

Strategier

Bygge allianser for å sikre størst mulig gjennomslag for Fagforbundets kjernesaker.

Delta aktivt i den lange valgkampen og få fram det politiske budskapet som ivaretar medlemmene.

Formidle til medlemmene partienes holdninger til sentrale spørsmål og viktige saker for Fagforbundet.

Legge premisser i den offentlig debatten i valgkampen.

Tiltak

Fagforening

- Etablere allianser og videreutvikle det faglig-politiske samarbeidet.
- Gjennomføre faglig-politisk skoloring for tillitsvalgte.
- Møte medlemmene gjennom valgkampaktivitet som arbeidsplassbesøk, medlemsmøter, sosiale medier og telefonkontakt.

Forbundsregion

- Etablere allianser og videreutvikle det faglig-politiske samarbeidet.
- Sette fagforeningene i stand til å gjennomføre skoloring og valgkampaktivitet, og koordinere arbeidsplassbesøk i regionen.
- Synliggjøre Fagforbundet i regionen gjennom utadrettet aktivitet og aktiv bruk av sosiale medier.

Nasjonalt

- Arrangere faglig-politiske samlinger for tillitsvalgte.
- Utarbeide og gjennomføre en valgkampstrategi med tilhørende kommunikasjonsstrategi for valgkampen.
- Utarbeide informasjonsmaterieil til bruk i forbundsregioner og fagforeninger.
- Tilrettelegge for aktiv bruk av sosiale, lokale-, regionale- og nasjonale medier.

Omtanke · Solidaritet · Samhold

